

พ.ร.บ.บัญชีฉบับใหม่ธุรกิจเล็กรอดตรวจสอบ ชี้ชัดนักบัญชีต้องมีวุฒิ-ขึ้นทะเบียนก่อนรับงาน

ผู้จัดการรายวัน - พ.ร.บ.การบัญชีฉบับใหม่ประกาศใช้สิงหาคมนี้ ยกประโยชน์ให้ธุรกิจขนาดเล็กไม่ต้องมีผู้ตรวจสอบบัญชีแต่ยังคงมีการดูแลเรื่องภาษี พร้อมกำหนดความผิดของผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงในเบื้องต้นเป็นเจ้าของกิจการ และสมุหบัญชีก่อนความผิดตกถึงผู้ตรวจสอบบัญชี ในการจัดการเอกสารที่ถูกต้องทำนั้นให้คนทำบัญชีชื่ออนาคตผู้ทำบัญชีต้องได้มาตรฐานด้านวุฒิการศึกษาพร้อมสอบผ่านขึ้นทะเบียนเป็นผู้มีความพร้อมทำบัญชีเท่านั้นจึงทำงานด้านนี้ได้

ศ.เกษรี ณรงค์เดช นายกสมาคมนักศึกษากฎหมายนิเทศศาสตร์ และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวถึงความคับแค้นของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TAX AUDITOR) และพระราชบัญญัติบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งจะมีบังคับใช้ในเดือนสิงหาคมนี้ว่าสาเหตุที่เราต้องมีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบัญชีก็เนื่องจากรวบรวมผ่านประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 285 ซึ่งมีบังคับใช้ตั้งแต่ 2515-ปัจจุบันกำหนดให้บุคคลธรรมดา นิติบุคคลที่ทำธุรกิจต้องทำบัญชี รวมทั้งยื่นงบการเงินที่มีผู้ตรวจสอบบัญชี ซึ่งในสถานการณ์พัฒนาของบ้านเราจนถึงปัจจุบันนี้ธุรกิจขนาดเล็กมีมากมายนับไม่ถ้วนที่จะให้ทำบัญชีทุกรายก็มีความยุ่งยาก เนื่องจากว่าการทำบัญชีในสมัยปัจจุบันทางสมาคมนักบัญชีที่เป็นผู้กำหนดมาตรฐานบัญชีมีการออกมาตรฐานทางการบัญชีสมัยใหม่ออกมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นมาตรฐานการบัญชีที่มีความซับซ้อนมาก ส่งผลให้ธุรกิจขนาดเล็กไม่สามารถปฏิบัติได้หลายฝ่ายจึงมีความคิดในการแก้ปัญหา โดยการยื่นไปที่กระทรวงพาณิชย์ คณะกรรมการควบคุมผู้

ตรวจสอบบัญชีว่า ผู้ตรวจสอบบัญชีขาดแคลนทำให้ธุรกิจที่ต้องทำบัญชีและยื่นงบการเงินมีปัญหา ในความเป็นจริงเมื่อได้มีการศึกษาแล้วปรากฏว่าไม่ใช่ผู้ตรวจสอบบัญชีขาดแคลน แต่เป็นที่กฎหมายเรากำหนดอย่างนั้น โดยกำหนดว่าธุรกิจไม่ว่าขนาดใดก็ตามก็ต้องมีผู้สอบบัญชีจึงมีความพยายามแก้ปัญหานี้ในจุดนี้ จึงมีการออกพ.ร.บ.เมื่อออกมาโดยกำหนดว่าต่อไปนี้ ธุรกิจขนาดเล็กไม่จำเป็นต้องมีผู้สอบบัญชีให้การรับรอง ซึ่งทำในส่วนขนาดเล็กในความหมายนี้คือ ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียน ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก โดยจะมีกฎหมายลูกที่ประกาศออกอย่างชัดเจนอีกครั้งหนึ่งว่าข้อจำกัดของขนาดเล็กเป็นอย่างไร

ศ.เกษรี กล่าวว่าด้วยพ.ร.บ.การบัญชีใหม่นี้จะส่งผลให้ห้างหุ้นส่วนขนาดเล็กไม่ต้องทำบัญชีและไม่ต้องมีผู้สอบบัญชีแต่ทางสรรพากรอาจกำหนดว่าให้มีผู้ตรวจสอบภาษีอากรเพื่อดูว่ามีการเสียภาษีถูกต้องหรือไม่ เป็นการช่วยทางกรมสรรพากรและช่วยทางด้านการทำบัญชีไปในตัว โดยจะเริ่มมีการบังคับใช้ในเดือนสิงหาคมนี้

อย่างไรก็ตามจากก่อนหน้านี้คนที่ทำบัญชี เจ้าของธุรกิจ ซึ่งเป็นบุคคลเบื้องต้นจะไม่ได้รับผิดชอบในการจัดให้มีการทำบัญชีอย่างถูกต้อง ยื่นงบที่ถูกต้องตามกฎหมายประมวลแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่ได้มีบทกำหนดโทษว่าต้องมีการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องและหากทำไม่ถูกต้องจะมีโทษสถานใด ทำให้เห็นได้ว่าที่ผ่านมาทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบัญชีจนถึงที่รับภาระผิดเป็นคนสุดท้ายคือผู้สอบบัญชี ในขณะที่เจ้าของธุรกิจผู้มีความรับผิดชอบกิจการนั้นโดยตรงรอดตัวไปเพราะเห็นว่า

มีคนมารับผิดแทนแล้ว แต่ด้วยพ.ร.บ.ฉบับนี้จึงออกมาเพื่อกำหนดความรับผิดชอบของผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงในเบื้องต้นเป็นเจ้าของกิจการ โดยผู้ประกอบการต้องจัดเอกสาร หลักฐานที่ถูกต้องให้กับคนทำบัญชี ซึ่งคนทำบัญชีเมื่อมีเอกสารถูกต้องก็ต้องทำบัญชีให้ถูกต้องเช่นกัน เท่ากับเป็นการกำหนดหน้าที่ของคนทั้ง 2 ในเบื้องต้นซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามในส่วนนี้ก็จะมีการกำหนดโทษตามมา ซึ่งในสมัยก่อนไม่มี

เมื่อพ.ร.บ. นี้มีผลบังคับใช้ผู้ประกอบการก็ต้องมีความเข้าใจให้ดี และคนทำบัญชีก็เช่นกัน ต้องรู้ไว้ว่านับจากนี้ต่อท่านทั้ง 2 จะไม่สามารถรอดโทษกันไปได้แล้ว ซึ่งในส่วนของผู้สอบบัญชีก็ยังคงมีความรับผิดชอบอยู่เหมือนเดิมแต่เป็นในลำดับที่ 3 ที่ไกลออกมาเพราะเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี ในกรณีที่มีความผิดก็ต้องมีการตรวจสอบไปก่อนที่เจ้าของและคนทำว่ามีการให้เอกสารถูกต้องหรือเปล่า

นอกจากนี้ในส่วนของผู้ธุรกิจขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชน เช่น บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนมีมาก ฉะนั้นเมื่อเป็นบริษัทขนาดใหญ่ ผู้ทำบัญชีและผู้บริหารก็ต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้นมีความรู้มากขึ้นในการะเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการส่งเสริมให้มีการลงทุนในระดับชาติ ผู้ที่ทำบัญชีเสนอรายงานเสนองบการเงินให้จึงจำเป็นต้องมีระดับมาตรฐานสากล ซึ่งในอนาคตอาจต้องมีการขึ้นทะเบียน หรือกำหนดคุณสมบัติความรู้เท่าไรจึงจะยกทำบัญชีที่ได้มาตรฐานได้หรืออาจเป็นการกำหนดให้ต้องได้ใบอนุญาตผู้ที่มีใบอนุญาตก็เท่ากับ

เป็นการรับรองว่าผู้เป็นสมุหบัญชีในบริษัทขนาดใหญ่ได้ ซึ่งต่างจากผู้ทำบัญชีในปัจจุบันนี้ที่สามารถทำบัญชีได้เลย ซึ่งบางครั้งปัญหาตกอยู่ที่ผู้สอบบัญชีเพราะเป็นผู้ที่ถือใบอนุญาตขั้นสุดท้าย โดยในส่วนนี้คาดว่าจะมีการกำหนดไว้ในกฎหมายลูกที่จะออกตามมาภายหลัง อาจจะออกมาในรูปแบบของบริษัทใหญ่ๆผู้สูงในขณะของบริษัทเล็กๆผู้ต่ำลงมา เช่น บริษัทมหาชนต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ในขณะที่บริษัทขนาดเล็กต้องปฏิบัติตามประมวล

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของผู้ประกอบการสมุหบัญชีมาก่อนหน้านี้ คือมีประสบการณ์ในการเป็นผู้ทำบัญชีมานานแต่กฎหมายก็มีการอนุโลมให้อยู่ในบทเฉพาะกาลหรือมีระยะเวลาที่ต้องสอบให้ได้ตามวุฒิภายในเมื่อไร แต่นับจากนี้ต่อไปก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายแล้ว ซึ่งในอนาคตอาจเป็นไปได้ว่าจะมีหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบในเรื่องนี้ว่าต้องทำอะไรซึ่งก็ต้องดูกฎหมายลูกที่จะออกมาอีกทีในรายละเอียด

นับจากนี้ต่อไปปัญหาเดิมที่เคยมีคือ ใครก็ตามมาทำบัญชีได้ทั้งหมด ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านวิชาชีพนั้นมา เพราะไม่มีการขึ้นทะเบียนไว้ แต่นับจากนี้ไปจะไม่มีการกำหนดว่าบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์ สมุหบัญชีต้องมีปริญญาตรีทางการบัญชี เป็นวุฒิเก็บไว้ ซึ่งในอนาคตอาจต้องมีการไปสอบขึ้นทะเบียนไว้สักครั้งหนึ่งด้วย โดยการกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนไว้นี้เพื่อป้องกันในอนาคตที่หากสมุหบัญชีมีการกระทำผิดก็จะมีโทษเพิกถอนใบอนุญาตได้ เพราะเขาเป็นผู้ทำให้เกิดความเสียหาย" ศ.เกษรี กล่าวในตอนท้าย ■